

NOVA

Numer 25

VETERA

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 26. MARCA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 26 Marca. SESSJA SEYMOWA CCCCXI. Dnia 22. Marca.

Po Zgajeniu Sessji przez JP. Marzalka Konfe: Kor: JP. Butrymowicz Posel *Finiski*, iako trzymający Pióro w *Deputacyi* do Examínu *Kommissji Skar: Lit:* Kontynuował dalszą Relacją o czynnościach teyże *Kommissji*.

Poż zakończeniu tey Relacyi, zabrał Głos JP. *Boreyko Podolski*, w którym przelożywszy niewygodne y znaczne uciemnienia dla Obywatelów w Mieście *Dziedzicznym Dubnie* w czasie *Kontraktów*, podał Projekt, ażeby, albo to Miasto dla Rzeczypltey kupione było, lub ażeby *Kontrakty* do *Miasta Lucka* przeniesione zostały.

Za przeczytaniem tego Projektu, II. PP. *Postowie Wołyńscy* oświadczyli, iż na mocy *Instrukcyi*, podają inny Projekt ściągający się do przeniesienia *Kontraktów* do *Miasta Lucka*.

Znowu uczynione było Wnieńsienie względem złączenia *Skarbu Litewskiego z Koronnym*; lecz ta okoliczność do dalszey rozwagi wzięta została.

Czytał JP. Sekretarz Seymowy Projekt od *Deputacyi Konfitytucyney* podany, względem odmiany *Podatku Skurowego*, po którego przeczytaniu, wielorakie oświadczone były zdania, w jakowym sposobie ten Podatek, y naywygodniey dla Obywatelów, y pożyteczniey dla *Skarbu*, przemieniony być może; a przeto żądano, ażeby wszystkie w tey mierze podawane Projekta, do dalszey *Deliberacyi* zawieszzone zostały.

Sessjā Solwowano na dzień następujący na godzinę 10.

SESSJA SEYMOWA CCCCXII. Dnia 23. Marca.

Po Zgajeniu Sessji Seymowey przez JP. Marzalka Konfe: Kor: podał *Kommissya Skarbową*, podług zlecenia *Stanów*, *Regestr* wszystkich *Starostw*, na których *Summy Konfitytucyami* są przyznane, oraz tych *Starostw*, które *Lennym Prawem* są przyznane, wraz z *Opinią* teyże *Kommissji Skarbowey*.

Czytał JP. Sekretarz takowy podany *Regestr*; po którego przeczytaniu, nastąpiło zale-

cenie wydrukowania tegoż Rejestru, oraz podania od *Kommissji Skarbowey Litew*: równego Rejestru względem Summ wniesionych na *Starostwa* y *Lenności* przyznanych.

Zabierali potym JJ. PP. Seymniący Głosy, iedni dopraszając się o wzięcie do Decyzji *Proiektu Skarowego*; drudzy o Decyzją *Proiektów* względem zmniejszenia *Ministryow* y *Penly* różnych; ale żaden z tych *Proiektów* nie był decydowanym.

JP. *Morski* *Poseł Lubelski*, na mocy *Anstrakcyi*, podał *Proiekt* *przedaży Starostw*; który przeczytany, wzięty jest do *Deliberacyi*.

Seszya *Solwowano* na dzień następujący na godzinę 10.

Z *Londynu* d. 25. *Lutego*. Wczora złoczyńców, niedawno *Dekretem* *skazanych* na przewiezienie do *Portu* *Jakson*, z więzienia *Newgate* przeprowadzono na *Okrętowy Statek* na *Tamizie*, dla wśadzenia ich ztamtąd daley na większe *Okręty* do *Oceanu Południowego* przeznaczone, przy *Gravesend* stojące. Na 200. złoczyńców wyprowadzono z iednego więzienia *Newgate*, którzy po większey części aż do rzeki *Tamizy* szli z miną nadzwyczajnie swawolną y zuchwałą. W powszechności zaś, tą razą wywiózają za *Kray*, 1,200. takich więźniow, między ktoremi 300. kobiet nayduie się. *Transport* niniejszy tych złoczyńców kosztować będzie 120. tysięcy *Funtow Szterlingow*, a tak rachując głowę na głowę, za każdego z bandy tej *Hultajskiej* przez tę podróż, zapłaci *Narod* po 100. *Funtow Szterlingow*. Gdyby zabiegając zaraz na początku złemu, nie żalowano dla *hultajow* y *hultajek* *Sto Rozg*, nie płaciłby potym

Narod za każdego z nich po *Sto Funtow Szterlingow*.

Z *Wiednia* d. 26. *Lutego*. *Flotyła Rossyjska* stojąca przy *Gallax*, d. 24. *Stycznia* została *Statkami* z *Chersonu* przybyłemi, na których 4. *Bataliony Kozakow* naydowały się, powiększona, składać się teraz ma z 100. *Statków*, około 12,000. ludzi *Ekwipażu* na sobie rachujących. *Turecki Garnizon* w *Fortecy Bratlowie*, tak znacznym *Woyskiem* został osadzony, że *Mieszkańcy* y *Zydzzi*, z *Miasta* uścapić, y po *bliskich wioskach* lokować się byli *przymuszani*. *Hrabia Szuwarow* nayduiesię w *Jassach*.

Mówią tu także, iakoby *Rossyicy* na *Morzu Czarnym* 4. *Okręty* z *Algierskiej* *Eszkadry* *Sukkursowej* zatopili.

Z *Lizbony* d. 8. *Lutego*. W *Państwie* naszym, wielce chwałą ostatnią *przezorność* od *Hiszpańskiego* *Rządu* *przedsięwziętą*, względem zakazu *wprowadzenia* do *Kraju* *Pisim Francuskich*, *ściągających* się do *Konstytucyi*. *Pewny Doktor Akademii* naszej *Konimbryczeńskiej* wydał *Pismo*, nie mało u nas *wrażenia* *sprawujące*, *twierdząc* w nim, że *równość* *wszystkich* *Ludzi* od *Narodowego* *Zgromadzenia* *Francuskiego* *utrzymana*, jest *bledna* y *fałszywa*; *dowodząc* *oraz*, że *lubo* *ludzie* *wszyscy* *przed* *Bogiem* *są* *równi*, *przed* *ludźmi* *iednak* *równemi* *być* *niemogą*, *gdyż* *iedni* *ko-*

S U P L E M E N T DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTE DNIA 26. MARCA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 26. Marca.
SESSYA SEYMOWA CCCCXIII. Dnia 24. Marca.

Po Zagajeniu Sessyi przez JP. Marszałka Konfed: Kor: IX. Skarszewski Biskup Chełmski y Lubelski, jako Prezydntacy w *Deputacy* do ułożenia Projektu o *Seymikach*, w zabranym Głowie przelożywszy, iż *Deputacya* podług żądania *Seymniących*, uczyniwszy poprawy w ułożonym Projekcie, tenże Projekt na nowo pod Wyrok *Stanow* przynosi, dopraszając, ażeby na przyzięcie tegoż Projektu nastąpiła *Decezya*, chociażby ięszcze y iakowe znajdowały się mnieysze wady, ponieważ na to, że nie iest w *Ludzkiej* mocy iakiegokolwiek bądź *Dzielo* uczynić doskonałe, a raczey, ażeby zostawić przyzłym *Seymom* do poprawy, ięśli w praktyce okaże się konieczny wyciągającym odmiay.

JP. *Weysenhoff* Poled *Guslantski*, jako trzymający *Pioro* w teyże *Deputacy*, czynił *explicacya*, w których *Artykulach*, podług żądania niektórych *Osób* nastąpiła poprawa lub odmiana, a w których *Deputacya* niemogła czynić żadnych edmian.

Po uczynioney tey *Explicacy*, czytał JP. Sekretarz *Seymowy* cały Projekt o *Seymikach*. Gdy na przyzięcie tego Projektu, iednomyslna ięszcze nie zachodziła zgoda, podania zůstala ad *Turnum* Propozycya: „ Czyli Projekt *Seymow* przez *Deputacya* Prawem wyznaczoną poprawiony, ma być całkowicie przyięty; czyli znowu do poprawy odmiay? „

Szedł *Turnus* na tę Propozycya, w czasie którego, liczne oświadczone były zdania, y od tych, co ięszcze nowey żądali poprawy, y od innych, którzy całkowitego przyięcia dopraszali się. Po zakończonym *Turnowaniu*, ogłoszona zůstala *Pluralitas*: Ze ma być całkiem Projekt przyięty, było *Wotów* 137. Ze ma być do poprawy odmiay, było *Wotów* 40.

Przytąpiono potym do *Wotów* Sekretnych, po tych zakończonych, taka *Pluralitas* była ogłoszona: Ze ma być całkowicie przyięty, było *Wotów* 101. Ze ma być do poprawy odmiay, było *Wotów* 64.

Sessyą Solwowano na *Poniedziałek* następujący na godzinę 10. to iest na *Dzień* 28. *Marca*.

Łowiectwo Luckie, po śmierci JP. *Zyg: Bentkowskiego*, JP. *Joze: Anto: Dąbrowskiemu* *Kommislyi* *Cywilno-Wytkowcy* tegoż *Powiatu Luckiego* *Kommislarzowi*, iest konferowane.

Z Autun (czyli Augustodunu) d. 25. Lut: Przeszła *Niedziela* wyznaczona była dla *tuteyszego* *Duchowienstwa*, na wykonanie owey *Cywilney Przysięgi*. Żaden z *Duchownych* nieposzedł za przykładem swego *Biskupa*, y żaden zgoda *Przysięgi* tey niewykonał. *Lud*, tak wielką *Pasterzów* swych *stałością* zbudowany, nietylko żadnego z nich (jak po *tylu* *mieyscach* *fromotnie* y *okrutnie* czyniono) w ten

tak krytyczny dzień nienapastował, ale owszem, wiedząc iż Urzędy swe Duchowne utracić muszą, Subskrypcyą czyli Kollektę dla uczynienia na dalsze ich życie Funduszu ustanowił.

Z Hagi d. 8. Marca. Z Petersburgu potwierdzają, że *Ultimatum Rossyjskiego Dworu* względem Pacyfikacyi z *Portą*, już posłano do *Londynu*. Imperatorowa w nim nie odstępowała swoich Propozycyí, które dawniey za fundament Pokoju podała, to jest: Monarchini chce zatrzymać *Oczaków* z należącym do niego Dystryktem, y *Akierman*. Czekamy teraz codziennie na wiadomość z *Londynu*, iakie kroki Gabinet *Brytański* przedsięweźmie z okoliczności wspomnioney Deklaracyi Imperatorowey *Rossyjskiej*.

Z Wiednia d. 2. Marca. Dnia 27. zeszłego Miesiąca, Posel *Pruski*, z *Carogrodu* tu przybywszy, prywatną miał u Cesarza Audyencyą, na którą był wprowadzony od Ministra Dworu swego *J.P. de Jacobi*.

Wiadomości naypoźniejszye z *Carogrodu* potwierdzają tameczne przygotowania do Kampanii nowey. *W. Sultan*, iako *Najwyższy Kalif*, deklarował już *Wojnę za Wojnę o Religią*. Wszystkich ludzi młodych, od 15tego roku zaczawszy, mają zaciągać na *Woyskową Służbę*. Każdemu *Żołnierzowi* *Żołd* dubeltowy obiecuia. Flota *Woienienna* aż do 70. Okrętów ma być powiększona, y do służby Flotney na *Archipelagu*, 10,000. *Maytków* będzie zwerbowanych; ieden także *Wydział Floty* poplynie na *Archipelag*; y do *Regencyi Algierskiej* posłano ieszcze o wzmocnienie Floty *Sukkursowey*. Do tych wiadomości y to przydano, że y Flota *Angielska* na *Morzu Czarnym* iest spodziewana.

Jeszcze tu bawią rozmaici *Rossyjscy* *Officerowie* Flotni y *Ładowi*, którzy wielkie mają *Wexle* od Imperatorowey *Rossyjskiej*, na uzbroienie w *Portach Tryest, Brindisi, y Cagliari*, *Okrętów* rozmaitych.

Z Ratyzbony d. 1. Marca. *Z Wiednia* doszła tu wiadomość, że *Król Francuski*, imieniem *Zgromadzenia Narodowego*, na *Remonstracyą* Cesarza *Jmci* względem *Interessów Alsackich*, dał odpowiedź *negativę*. Niebawiac więc w tey *Sprawie* spodziewamy się *Cesarzkiego Dekretu* *Kommissyinego*, y wtedy okaże się, czy *Wojna* *Imperyalna* wyniknie, lub nie?

Z Frankfurtu d. 5. Mar: *Pogłoska* bez fundamentu rozeszła się, iakoby *Miasto Worms*, *Protestacyą* zaniošlo przeciwko *Przyięciu* *Xiążenia de Condé* u *Xiążenia* *Elektora Mogunckiego*. *Magistrat Wormacki* udał się iedynie do wspomnionego *Xiążenia* *Elektora* względem

Politey i przypadków podczas Rezydencyi rzeczonych Cudzoziemców, mogących się tam wydarzyć, po Instrukcyą, y pomyslną barzo Odpowiedź odebrał na to.

Wypis z Listu z Sztokolmu d. 1. Marca. Nieprzerwanie tu krzątaią się około przysposobienia naszych Floty y Woyska Lądowego do tego gotowości stanu, ażeby na skinięcie pierwsze, oboje to mogło zaraz ruszyć. Do *Landskrona* posłano rozkaz na uzbroienie 6. Okrętów Liniowych, ażeby w stanie ruszenia na Morzu były dnia 1. Maia.

JP. *d'Asp*, wybiera się w swą Podróż do *Carodrodu*.
W Demarkacya między *Rossyą* y *Szwecyą* w *Finlandyi*, iezcze nie jest zakończona.

Z *Genewy* d. 20. *Lutego*. Gdy niedawno Chłopi, Buntownikom w Mieście, we trzech Ulicach zgromadzonim, chcieli na pomoc przybyć, całe Miasto stanęło do Broni. Przeszły Syndyk, JP. *Michely*, stanąwszy na czele iedney Kompanii Mieyskiej, rzekł: „Oczyzna, „Moi Współ-Obywatele! jest w niebezpieczeństwie; składam wszyskie moje Tytuły, y staję się znowu Żołnierzem. Komu jest miła „niepodległość nasza, ten niech idzie za mną. „Udał się potym do Bramy przez Chłopów atakowanej, y Chłopów nazad odparł. Tymczasem potwierdza się, że Mieszkańcy Krainy *Gex*, ziednoczyć się chcą z naszymi Malkontentami, y Miasto nasze opanować. Naygłośniejszy Herzt Insurrekcyi, zowie się *Grenus*. Zamiarem iego jest, przypuścić Chłopów także do *Rady*, spólnie z innemi Obywatelami.

Z *Paryża* d. 28. *Lutego*. Wyślano Kuryera do Ciotek Królewskich do *Arnoy le Duc* z Dekretem *Narodowego Zgrom.* uprzątającym wszyskie zawady dalszego ich Woiażu; Królewne zatym swą Podróż, ztamtąd już musiały kontynuować daley.

Z *Parża* d. 7. *Marca*. Król Jmć dnia 5. *Marca*, mocno na febrę zachorował; wczora Monarcha wzioł Lekarstwo na womity, y nie było Ziazdu Państwa u Dworu.

Wypis z Listu z Wiednia d. 8. *Marca*. Twierdzą tu teraz, iż Cesarz Jmć, iako *Głowa Rzeszy Niemieckiej*, dzielną da Protekcyą y Obronę Prawom Xiążąt *Niemieckich*, przez Dekreta *Frãncuskiego Zgromadzenia Narodo:* ubliżonym. Kommissarze Cesarscy, dla zakupienia Zboża w *Swewii* nayduiący się, odebrali Ordynans, zatrzymania na mieyscu zakupionych Zapasów do dalszey dyspozycyi. Do wielu Reymentów w *Austryi*, *Czechach*, *Węgrzech*, y *Morawu* posłano rozkaz trzymania się w gotowości do marszu, y iak głoszą, przy końcu tego Miesiąca 30,000. *Austryackiego* Woyska, rozpocznie swóy Marsz ku Kraiom w *Swewyi* y okolicom do *Austryi* należącym.

Nadeszły Świece wolkowe *Jarosławskie* białe iarzące; znajduią się w nowey Księgarni na *Przedmieściu Krakowskim* w Kamienicy JKMcI *Hryniewiczowska* zwaney przy Kłafztorze PP. *Bernardynek* u P. *Netto* w iak nayprzednieyszym gatunku, y grubzie iak w innych mieyscach po 4. 5. 6. y 7. na Funt; Ten ostatni gatunek, nażądanie wielu, niedawno zapifany; przedzie się w innych Sklepach po 6. na Funt; więc kupiający znajdzie w zylku 1. świece na każdym funcie. Równie znajduią się różne Nafona świeże *Wiedeńskie*, których taxa rozdaie się tanie *gratis* dla przyfugi Publiczności; iest cena mnieysza iak gdzieindziej.

Podacie się do wiadomości wżyskim kochającym się w Muzyce, że w Księgarni P. *Netto* na *Krakowskim Przedmieściu* znajduie się niedawno sprowadzony zbiór znaczny Dzieł Muzykalnych tak dawnych iako y naynowszych do różnych Instrumentów y od nayfławnieyszich Wirtuołów skomponowanych, o których cenie darmo się tamże wydaiący Katalog, każdego uwia- domi.

Tamże znajduią się świezo wydrukowane *Lisy Fizyczne* z Koperfztychami, przez JP. *Hube* wydane. Cena Zło: 9.

Licytacya Dworku *Wolantowskiego* przy Ulicy Elektoralna zwaney pod Nrem 777. stojącego y pod Konkurs podpadłego, z mocy Dekretu Urzędu Miasta Grzybowa y nastapioney prorogacyi na Ratuszu tegoż Miasta Grzybowa dnia 11. Mca Kwietnia Roku tego po południu o godzinie 3. odprawiać się będzie. Zyczący sobie kupić, może wczesnie offerencyą za- iść, y terminu Licytacyi ma attentować.

Aukcyja odprawiać się będzie na *Długiej Ulicy* pod Nr: 543. w Pałacu JP. *Chreptowicza* Pokanclerzego W. X. Lit: na rzeczy naleptujące, iako to: Serwis Stołowy srebrny, serwis stołowy porcelany Salkiej, Kleynoty, Zegarki stołowe y kieszonkowe, miedz, cyna, strzelby, pi- stolety, Szable, meble, siódła, szory, suknie męskie y damskie, futra, tabakierki w złoto opraw- ne, szaly, chulki Angielskie, pociel, ras, damis, atlas, nankin, kapelusze, y różne rzeczy. Dnia 28. 29. 30. 31. Marca, y 1. Kwietnia &c.

Na mocy Dekretu Sadu Grodzkiego Potoczney *Warszawskiego*, odprawiać się będzie za gotowe pieniadze dnia 19. Kwietnia od godziny 2. po południu Licytacya trzecia y ta ostatnia Dworku JP. *Napiorkowskiego* Maiora w Korpusie Artyleryi Koronney wiaśney, na Ulicy *Gęsia* zwaney w blifosci Kofzar Artyleryi tu w *Warszawie* sytuowanego.

Już lat 5. iak P. *Marcin Rojewski* Cyrulik, Żonę Iwā Agnieszkę opuściwszy, mieszkaiać z nią lat 15. w *Warszawie* odziedz, o którym dotąd żadney niema wiadomości. Wzrostu był średniego, w sobie cienki, białokurawaty, lat teraz 58. mający; ktoren ieżeliby się miał gdzie zmydować, uwiadomienia doprasz się, pod Adressem do JP. *Łogowskiego* Prezydenta na Przed- miesciu *Warszawskim Leszna*, ofiarując wdzięczność, y expens tożoną od Listu na Pocztę po- wrocenie.

Na Placu JP. *Pinka*, przy Magazynie JKMcI sytuowanym, znajduia się do przedania drze- wa *Morwowe* Kraiowego rodzaju, do konferwowania robaczków *Jedwabników* nayzdatnieysze.

JP. *Ostapowicz* mieszkaiający tu na *Krakowskim Przedm*: Nro 418. na 2. piętrze na Extra- keyą mającą przypaść dnia 15. Kwietnia determinie Karetę na *Loterya*, a to w sposobie Kra- iowey, którą Karetę wygra Numer *Pierwszy* wychodzący: zaś za rełtę Extrakeyi wrócone be- dą pieniadze. Tey Karetę iest lakier lilla z srebrnymi listzewkami, spodem zielonym cy- cem wybita, na Refforach Angielskich y Osiach Żelaznych z wizerkiem porządkiem, wcale mało używana. Każdy Bilet (których iest 90.) kosztuje Czerw: Zło: 1. a to podług wartości o- taxowany.

Z Rezolucyi Szlachetney Magistratu Miasta Starey *Warszawy*, Szpichrz murowany z pomieszkaniami y Bulwarkiem na Ulicy *Rybaki* zwaney pod Numerem 2554. Dwa Dwor- ki jeden z *Ogrodem* na Ulicy *Krochmalney* pod Numerem 938. drugi z *Ogrodkiem* małym na Ulicy *Mylzey* pod Numerem 1591. tu w *Warszawie* będące, są na sprzedaż Publiczną deklarowane y Licytacya takowych raz 3ci i ostatni przed Urzędem Ławniczym Miasta tegoż na Ratuszu na dniu 31. Miesiaca *Marca* w Roku terażnieyszym 1791. o godzinie drugiej po po- łudniu odprawować się będzie.

niecznie muszą rozkazywać, drudzy zaś rozkazów słuchać.

Z *Bruxelli* d. 28. *lutego*. W nocy z dnia 25. tego Miesiąca, Lud także szturm przypuścił do tutejszego Klasztoru *Kapucyńskiego*, y wielkie w nim spustoszenie czynił; tenże Lud po rozmaitych jeszcze domach okna powybił. Nazajutrz *Stany Brabanckie* nie ważyły się zgromadzać na zwykłe swoje Sessye, lubo im Hrabia *de Mercy d'Argenteau* ofobiste bezpieczeństwo był zaręczył. Jeden z Deputowanych Hrabia *de Duras*, tegoż dnia ztąd wyjechał do *Holandyi*. Zeszłej nocy, zaczęto już rżnąć okna w mieszkaniu Barona *de Rommerswall*; ale Huzarowie przeciwko Pospolstwo rozpedzili. Rozstawiono teraz Żołnierzy rozmaitych po Klasztorach, dla bezpieczeństwa samychże Klasztorów. Oficerów w Woysku niegdys *Belgickim* służących, jeszcze prywatnie dochodzi płaca od *Stanow Brabantzkich*.

Z *Kolonii* d. 1. *Marca*. Między Xiążęciem Elektorem *Kolonjskim* y Miastem naszym, powstały (z okoliczności wymagania opłaty Jarmarkowej od pewnych tu przybyłych Produktów Cesarzkich) niejakie rozróżnienia, które sprawiły, że od 150. Żołnierzy Elektorskich w Miasteczku *Deuz* z drugiej strony Rzeki *Renu* naprzeciwko *Kolonii* leżącym, dwie Baterye z czterema Harmatami wystawiono; z strony zaś naszego Miasta, Warty także powiększono, y harmaty na wa-

łach Miejskich z strony *Renu*, ostremi ładunkami ponabiano.

Z *Londynu* d. 4. *Marca*. Na Sessyi Parlamentowej w *szbie Niższej* dnia 1. *Marca*, JP. *Milford* wniósł Propozycyą: *ażebym Tolerancya obszerniejsza była pozwolona dla Katolików Rzymskich, którzy przez wykonanie Przyśięgi zwaliby się Katolicy Protestujący.*

JP. *Fox* oświadczył, że z całego serca wotuje za tą Propozycyą, życzy tylko obszerniejszego teyże Propozycyi przez opuszczenie w niej słowka *Protestujący*, rozciągnięcia, *ażebym wszyscy zgola Katolicy Rzymscy w całym Państwie uczestnikami iey stać się mogli, bez poprzedniego nawet wykonania Przyśięgi, któraby im nadała imię Protestujących czyli Protestantzkich Katolików.* Wolność Religii (mówił on) jest to prawo, którego człowiek każdy nabywa rodząc się na świat, y Prawa tego żadna Władza Prawod *wcsa* odjąć mu niepowinna. Wyznał on, że uciski, pod któremi od 200. lat ięczeli w *Anglii Katolicy*, pochodziły nie od niejakiego Ducha Prześladowczego, iako raczey z Statystycznych lekliwości, które ponieważ zupełnie teraz już ustały, trzeba też, *ażebym y uciski owe swój koniec miały.* Maxyma iego względem *Tolerancyi* (wyraził daley) nietylko w Teoryi, ale y w samey Praktyce jest barzo dobra; dowodem tego jest barzo *Ameryka*, mianowicie zaś *Irlandya*, gdzie Prawa Penalne sto-

fownie do *Religii* przeciwko *Katolikom* ferowane, cofnięto wszy-
stkie y skasowano. Z początku
lekano się tam, ażeby ta odmiana
szkodliwą nie stała się, lecz pokaza-
ło się w skutku, iż jest użyteczna.
Dla czego, za tym przykładem
idąc, czemu nie mamy coś podob-
nego y w *Anglii* także uczynić?
Zaden człowiek (kontynuował da-
łey) nie ma prawa przepisywania
drugiemu wiary swojej, albo po-
tępienia go, kiedy odmienne od
niego Opinie utrzymać.

JP. *Burke* deklarował, że ogólnie
mówiąc, jednakowego z JPanem
Fox jest w tej mierze zdania, rze-
czy jednak y swobody jednym ra-
zem posuwać zbyt daleko, taki
krok, zdawałby mi się z zdrową Po-
lityką nie zewszystkim zgodny.
Długie doświadczenie nauczyło go,
iż w niektórych przypadkach, na-
leży stośować się nieco do uprze-
dzeń Ludzi. Reformy, podług ie-
go zdania, skutkują lepiej działa-
ne przez opieszale kroki, aniżeli
przez popędliwe *Rewolucye*. Wy-
znał też otwarcie, że w jednym
jeszcze Punkcie odpisuje się od zda-
nia J Pana *Fox*; według niego (to
jest Pana *Burke*) nietylko Czyny
Ludzi, ale nawet y Opinie ich,
Zwierzchności są podległe. Da-
wniey *Anglia* wiele nieszczęścia z
strony *Rzymu* wycierpiała, ale po-
nieważ się teraz czasy y okoli-
czności tak znacznie odmieniły,
byłoby to znakiem przesadzoney
y trwożliwości y gorliwości, gdy-

by, przed przypuszczeniem *Angiel-
skich Katolików* do używania Praw
innym Współ-Obywatelom ich słu-
żących, chciano tychże *Angielskich
Katolików* do wykonania, nowej
Przyjęgi zobowiązać. *JP. Pitt* o odłożenie tego Punk-
tu ostatniego prosił aż do owey
Sesji, kiedy niniejszy Projekt w
liczniejszey Deputacyi będzie wzię-
ty na dokładniejsze roztrząśnienie.
Zgodzono się na to, y J Pana *Mil-
forda* Proyozytę, bez kreskowa-
nia się, iednomyslnie przyjętą zo-
stała.

Jak daleko y tu posuwa się nie-
rozum y uprzedzenie względem *Ma-
gnetyzmu*, dochodzić można z tego;
co następuje: Pewna Dama, wże-
szłym tygodniu, posłała do iednego
z tych Szarlatanów, którzy podo-
bnemi kuglarstwy wiele pieniędzy
zarabiają, prosząc go do siebie;
ale ów Szarlatan, pierwey już za-
proszony będą, w gościnę na wieś,
niechciał się pozbawić wiejskiego
Traktamentu, kazał więc Damie
odpowiedzieć, że y nieobecny mo-
że ją uzdrowić, byleby nie wycho-
dziła z Pokoju, y oderwała, ile mo-
żności, swą Imaginacją od obiektów
powierzchnowych. Drugiego poran-
ku, Pacjentka ta, posłała Lokaia
swego do mniemanego owego Cu-
dotwórcy z znacznym Podarun-
kiem, wysławiając w Bilecie, tego
w sztuce leczenia biegłość, podług
którey, nawet y nieobecny, iey
poradził, y skutecznie dopomógł.